

Jaarverslag en jaarrekening 2018

Stichting Guacamaya

Voorwoord

De laatste jaarrekening begon jubelend met de mededeling dat 2017 het meest succesvolle jaar was geweest in de geschiedenis van de Stichting Guacamaya. Gesteld kan worden dat 2018 ons minst succesvolle jaar is geweest. Er zijn met veel succes verschillende activiteiten georganiseerd in Guatemala, maar helaas is de bodem weggevallen onder de fondswerving en is het niet mogelijk het project voort te zetten in 2019. Toch wel een treurig en ook wel plotseling einde van onze werkzaamheden in Guatemala, na 22 jaar actief te zijn geweest in dit mooie maar door veel problemen geteisterd land.

Ondanks de goede resultaten in Guatemala werd het steeds moeilijker om voldoende fondsen te werven voor onze activiteiten. In het verleden hebben we steun ontvangen van onder andere Impulsis, Hivos, Novib en Cordaid. Al deze grote organisaties hebben ondertussen de subsidieregelingen afgeschaft waar wij eerder gebruik van hebben gemaakt. In 2018 bedroegen de inkomsten van de Stichting Guacamaya €44.400. Hiervan was €6.500 toegezegd voor een project in Ecuador en was er dus €37.900 beschikbaar voor het project in Guatemala. Vier organisaties hebben een bijdrage van €5.000 of meer verstrekt: Pater Eusebius Stichting (€11.500), Net4kids (€10.000), Salvatoriaanse Hulpactie (€7.000), Weeshuis Doopsgezinden (€5.000).

Alleen de Pater Eusebius stichting wilde het project in 2019 blijven ondersteunen en de andere drie organisaties hebben aangegeven hun steun stop te zetten. Niet omdat het project hen niet langer aanspreekt, maar zij geen project voor langere tijd willen of kunnen ondersteunen. Genoemde organisaties hebben ons werk meerdere jaren ondersteunt, de Salvatoriaanse hulpactie zelfs voor 8 jaar. Een groot deel van de inkomsten is dan ook weggevallen en ik zag geen mogelijkheden om dit verlies te compenseren.

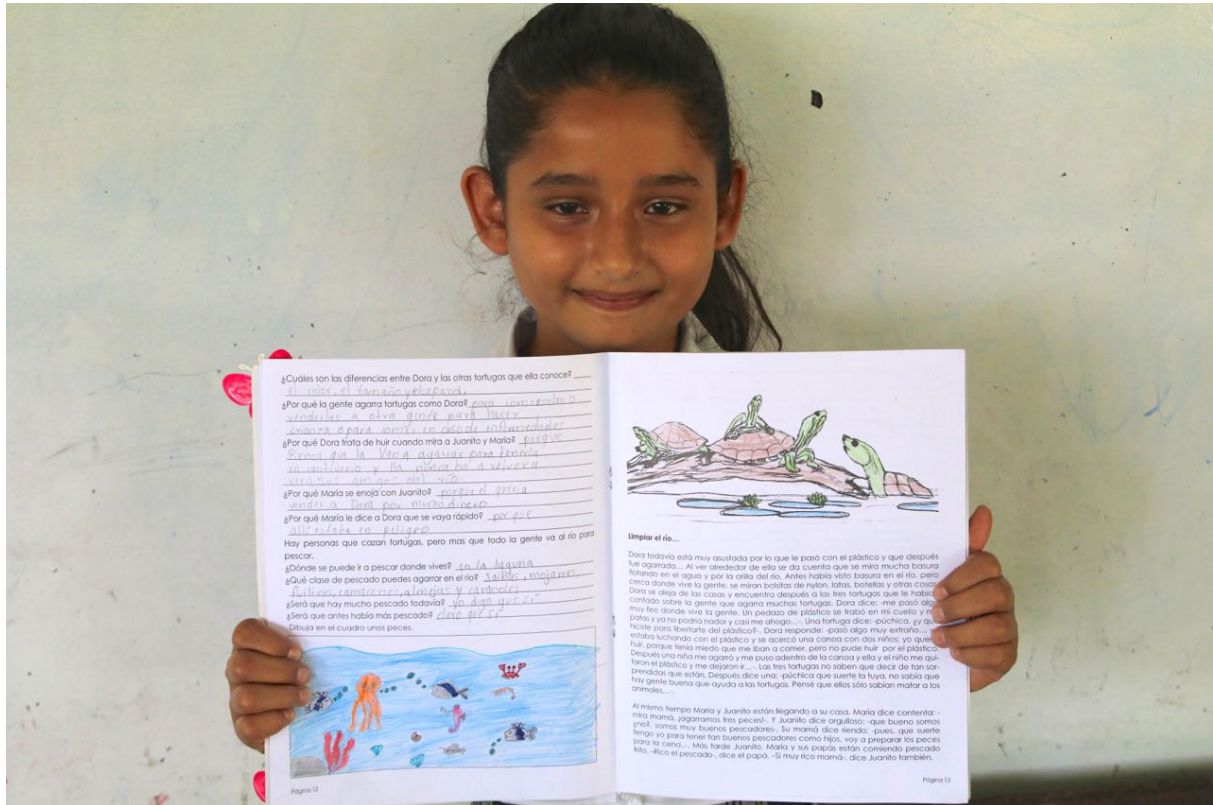
Hoewel het wegvallen van de financiering de belangrijkste reden is geweest om te stoppen met het project in Guatemala hebben twee andere redenen ook bijgedragen aan deze beslissing. De eerste reden is de onveiligheid van werken in Guatemala. Elk bezoek hoor ik weer over vele recente moorden in dit land en ik ken verschillende mensen die vermoord zijn de afgelopen jaren. De afgelopen reis sprak ik met een straatjongen en gaf hem wat te drinken en de volgende dag zag ik hem doodliggen onder het afdakje waar hij altijd sliep. Vermoord voor 'de lol', hoorde ik later. Ik heb zelf ook in situaties verkeerd die verkeerd hadden kunnen aflopen en uiteindelijk ben ik wel vader en echtgenoot...

Enkele jaren geleden ben ik in Ecuador begonnen met het verspreiden van de lesprogramma's die in Guatemala zo succesvol zijn geweest. De lesprogramma's zijn in Ecuador ook erg succesvol. Dit land is veel veiliger dan Guatemala en een nieuw project biedt meer mogelijkheden voor de fondswerving. De lesprogramma's zijn gericht op het verbeteren van het onderwijs en het bevorderen van duurzaam land- en bosgebruik. Het onderwijs is in de dorpen in Ecuador waar ik les heb gegeven net als in Guatemala vaak van een bedroevend niveau, maar de natuurlijke rijkdom in Ecuador is vele malen rijker dan die van Guatemala (gerelateerd aan het relatief geringe oppervlak kan gesteld worden dat Ecuador het biologische rijkste land ter wereld is). Het bos wordt ook hier ernstig bedreigd en ik denk in dit land uiteindelijk meer te kunnen bereiken dan in Guatemala met de beperkte middelen die ik tot mijn beschikking heb.

Michael de Groot (Stichting Guacamaya)

Gerealiseerde activiteiten in 2018

De kernactiviteit van de Stichting Guacamaya is al verschillende jaren het ontwikkelen en verspreiden van lesprogramma's. In 2018 is het aantal beschikbare lesprogramma's uitgebreid tot negen met het verschijnen van het lesprogramma 'Dora de rivierschildpad'. Het lesprogramma gaat over Dora en andere dieren die in de rivier leven. Er wordt ook aandacht gegeven aan overbevissing en watervervuiling. Dit zijn niet alleen voor de dieren ernstige problemen, maar ook voor de mensen die afhankelijk zijn van de rivier.

Meisje uit het dorp El Mango met het lesprogramma over Dora de schildpad

Daarnaast is het meest succesvolle lesprogramma 'Pedro de rups' met vier pagina's uitgebreid tot een boekje van 20 pagina's. De vier extra pagina's bestaan uit verschillende tekeningen en oefeningen. De leerlingen oefenen met tellen, ordenen naar grootte en leren ook zelf een honingbij ten andere beestjes te tekenen. Door de al eerder genoemde problemen met de fondswerving was besloten om het aantal leerlingen dat bij het project kon worden betrokken te beperken. De provinciale afdeling van het Ministerie van Onderwijs heeft tien scholen geselecteerd met enthousiaste onderwijzers en daarnaast zijn de lesprogramma's ook ter beschikking gesteld aan verschillende scholen die al jaren betrokken zijn bij het project. In totaal zijn 3.500 leerlingen betrokken bij het project en hebben zij één van de negen beschikbare lesprogramma's ontvangen.

Twee scholen die zijn voorgedragen door het Ministerie van Onderwijs hebben grote indruk gemaakt. De kleuterschool in het dorp San Pedro en de basisschool in het dorp El Mango (zie https://www.youtube.com/watch?v=xBs_aLTJapk). Helaas zijn veel onderwijzers in Guatemala weinig tot niet gemotiveerd en vooral geïnteresseerd in een relatief hoog en vast salaris zonder daarvoor veel te hoeven werken. Er zijn gelukkig ook uitzonderingen zoals de kleuterjuffen in het dorp San Pedro.

Zij ontvangen evenveel financiële steun als andere scholen, maar hier is het schoolterrein prachtig verzorgd en hebben alle leerlingen bijvoorbeeld ook de beschikking over schaaftjes, kleurpotloden en andere benodigdheden die op andere scholen doorgaans ontbreken. Elke school krijgt een vast bedrag per leerling voor het bereiden van een schoolmaaltijd en op veel scholen wordt er niet meer dan bereid dan een papje of krijgen de leerlingen een paar koekjes en wordt de rest van het geld verduisterd. In de school van San Pedro krijgen de kinderen een erg smakelijke en voedzame maaltijd. Zo heb ik hier tijdens een bezoek aan de school met de leerlingen genoten van rijk gevulde empanadas (soort pasteitjes) met zelf gemaakte tomatensaus en chayalimonade (heel rijk aan vitamines) met ijs. Alle leerlingen hebben het lesprogramma 'Pedro de rups' ontvangen en ik heb ook de school geholpen met wat extra knutselspullen zoals gekleurd papier. De leerlingen hebben onder de enthousiaste begeleiding van de juffen de tekeningen prachtig ingekleurd en versierd. Daarnaast hebben de leerlingen ook allemaal een bloempot gemaakt en kregen zij van de Stichting Guacamaya wat stekjes om in de pot te planten. Wij hebben tevens bloem dragende struiken gekocht voor de school om het terrein verder te verfraaien.

Meisje uit het dorp San Pedro met een zelfgemaakte 'plantenbak'

De onderwijzers op de basisschool in El Mango zijn ook erg enthousiast en kundig. Op deze school hebben alle groepen de beschikking gekregen over een lesprogramma. De jongste leerlingen kregen het lesprogramma over Pedro de rups, de middengroepen kregen elk een ander boekje. Zo maakte groep zeven gebruik van het nieuwe lesprogramma over Dora de schildpad. Groep acht maakte gebruik van het lesprogramma 'een gelukkige en gezonde familie'. De school werd verder geholpen met het opzetten van een plantkwekerij.

Bij een later bezoek waarbij ik diploma's uitreikte aan de verschillende groepen was ik zeer onder de indruk van het werk dat was verricht. De leerlingen hadden onder leiding van de onderwijzers optimaal gebruik gemaakt van de lesprogramma's en ik heb veel prachtige tekeningen gezien en mooie antwoorden gelezen in boekjes die ik doornam. De kwekerij was ook een groot succes en ik ging met enkele leerlingen op stap in het dorp om de plantjes te bekijken die zij hadden geplant. Zo zag ik het best bewaakte tuintje van Guatemala. De jongen had de plantjes binnen een omheining van enkele grote stenen geplant en daarover een traliewerk met gaas gelegd zodat kippen geen schade konden veroorzaken. Het nieuwe lesprogramma over 'Pedro de rups' was wederom erg succesvol op de verschillende scholen en ik heb met veel bewondering toegekeken op een kleuterschool in El Naranjo waar juf Marilu zelfs een eigen lied had gemaakt over Pedro de rups (zie <https://www.youtube.com/watch?v=zqJ440Jvb1Y>).

Jongen uit het dorp El Mango bij zijn 'zwaar bewaakte' groentetuintje

Kranten

In 2018 zijn drie kranten uitgegeven. De leerlingen van een grote school in El Naranjo hebben mooie verhalen geschreven en tekeningen gemaakt en de mooiste en meest aansprekende zijn gebruikt voor het samenstellen van een kinderkrant die is verspreid over het hele dorp. Ik heb een krant geschreven over het machismo in Guatemala. Helaas wordt je 'man zijn' in Guatemala voornamelijk bepaald door je vermogen om veel alcohol te drinken en veel vrouwen te verleiden. Niet verwonderlijk zijn vrouwen en kinderen het slachtoffer van het machismo. In de krant heb ik een verhaal geschreven over de veertienjarige Juanito die op stap gaat met oom Carlos, zijn grote voorbeeld. Juanito mag geen cola drinken, maar moet bier drinken zoals 'echte mannen' doen. Juanito houdt veel van tante Teresa, de vrouw van zijn oom. Zij zorgt goed voor Juanito en maakt als hij komt altijd zijn lievelingseten klaar. Later ziet Juanito dat zijn oom er allerlei vriendinnen op na houdt en hoort hij van oom Carlos dat een 'echte man' dat hoort te doen.

Juanito begint dan te twijfelen of zijn oom wel echt zo'n goed voorbeeld is en de leerlingen bespreken na het lezen klassikaal het verhaal. De krant is gedrukt in een oplage van 5.000 stuks en verspreid onder met name middelbare scholen.

Een verpleegster met de krant over ondervoeding en kindersterfte

Ten slotte heb ik een krant geschreven over ondervoeding en kindersterfte (zie <https://www.youtube.com/watch?v=xuWBt9pTBw&t=45s>). Een verpleegster die verbonden is aan een kleine kliniek vertelde me dat er die maand verschillende kinderen waren gestorven aan ondervoeding. Ik verwonderde me hierover omdat deze kinderen woonden in dorpen waar de mensen genoeg ruimte hebben om hun eigen voedsel te verbouwen. Ik sprak met verschillende werknemers van de kliniek en besloot een krant te schrijven over ondervoeding en kindersterfte. De ondervoeding wordt vaak veroorzaakt doordat moeders het weinige geld dat zij beschikbaar hebben gebruiken voor de aanschaf van cola en snoepjes en niet aan gezonde voeding zoals melk en groenten. Ondervoeding wordt dodelijk in combinatie met te voorkomen ziektes zoals diarree. De diarree wordt vaak veroorzaakt door de onhygiënische bereiding van voedsel. In de krant wordt voornamelijk door het gebruik van tekeningen duidelijk gemaakt hoe op eenvoudige wijze ondervoeding en kindersterfte beperkt kan worden door meer aandacht te geven aan gezonde voeding, eenvoudige maatregelen op het gebied van hygiëne en tevens door het zelf planten van eenvoudig te telen voedzame gewassen zoals chaya (boomspinazie). Er zijn 5.000 kranten gedrukt die vrouwen ontvangen die de kliniek bezoeken met ondervoede en zieke kinderen. Daarnaast wordt de krant ook door veldwerkers aan vrouwen gegeven in dorpen waar ondervoeding een probleem is. Keydrel is een klein meisje onder toezicht van de kliniek omdat zij door een ziekte ernstig ondervoed was geraakt. Ik heb de familie bezocht en hen geholpen met het opzetten van een groentetuin en de bouw van een kippenhok (om de kippenhouderij productiever te maken).

De familie reageerde zeer enthousiast op de geboden steun en Keydreli is inmiddels geheel hersteld en daarnaast produceert de tuin nog steeds groenten en doen de kippen het een stuk beter.

Keydreli helpt haar vader bij het planten van chaya (boomspinazie)

Succesverhalen

De afgelopen jaren hebben met name in kleine dorpjes veel kinderen deelgenomen aan het lesprogramma 'Juanito en Maria planten een eigen bos'. Dit was het eerste lesprogramma dat ik heb geschreven en het verhaal beschrijft hoe Juanito en Maria een eigen bos planten en welk een positieve invloed dit bos heeft op de ontwikkeling van hun verdere levens. De kinderen die deelnamen aan het project kregen ook boompjes en bamboe om net als Juanito en Maria een eigen bos te planten. In het Mayadorp El Corozal waar ik zes jaar heb gewoond kwam ik Marvin tegen die als 'kleine' jongen bamboe had geplant. Marvin is inmiddels getrouwd en vader en hij liet me een kippenhok en omheining voor de varkens zien, gemaakt met de bamboe die hij jaren daarvoor had geplant (zie https://www.youtube.com/watch?v=udxB5_WIQZk). Mirla is een meisje die ondanks vele problemen positief blijft en met een beetje hulp veel moois weet te doen. Zij heeft eerder een mooi verhaal geschreven in een kinderkrant. Niet lang geleden is zij letterlijk het huis uitgeslagen door haar vader toen hij hoorde dat zij een vriendje had. Noodgedwongen ging zij toen bij hem inwonen. Mirla is altijd een voorbeeldleerlinge op school geweest met veel interesse in alle projectactiviteiten. Ik heb haar in 2018 geholpen met het opzetten van een klein groentetuintje en een kleine kwekerij (zie <https://www.youtube.com/watch?v=Ef5-UuONe-Y&t=10s>). Onder een afdakje kweekt zij plantjes op die ze vervolgens verkoopt aan geïnteresseerden. Gelukkig is haar vriend niet een typische 'machó' en gaat het Mirla goed. Zij eet nog steeds groente uit eigen tuin en verkoopt met enige regelmaat plantjes uit haar kwekerij.

Vooruitblik

Er zijn in Guatemala nog veel lesprogramma's over die door onze lokale partners de komende jaren verspreid worden onder de verschillende scholen die hebben deelgenomen aan het project. Het educatief centrum zal gebruikt worden voor het geven van cursussen en voor activiteiten van de lokale school. De Stichting Guacamaya hoopt voldoende financiële middelen in te kunnen zamelen om de activiteiten in Ecuador verder uit te breiden om ze meer scholen en kinderen bij het project te kunnen betrekken (zie <https://www.youtube.com/watch?v=NkRH32eFvkY>). Met als uiteindelijke doel om niet alleen de deelnemende kinderen meer ontwikkelingsmogelijkheden te geven, maar ook om een bijdrage te kunnen leveren aan het in standhouden van de bedreigde flora en fauna van Ecuador.

Quechua jongens met het lesprogramma 'Pedro de rups'

Meisjes hebben bloemen ontvangen om vlinders en kolibries naar de eigen tuin te trekken

Jaarrekening

Overzicht grote subsidies/donaties aan Stichting Guacamaya 2018

Organisatie	Subsidie (S)/ Donatie (D)	Datum	Bedrag
Salvatoriaanse Hulpactie	S	Direct overgemaakt naar Guatemala	7000,00
St. Net4kids Aid Foundation	S	10 april 2018 24 september 2018	5000,00 5000,00
Pater Eusebius Kemp Stichting	S	23 april 2018	11500,00
Weeshuis Doopsgezinden	S	7 mei 2018	5000,00
Hofsteestichting	S	17 juli 2018	2500,00
St Mundo Crast Meliori	D	26 juli 2018	2000,00
Vincentiusvereniging Zoetermeer	D	13 augustus 2018	500,00
Haella Stichting	S	16 november 2018	2000,00
StudentenOrgMilieuweten	D	22 november 2018	2609,61
J.A.M. van Velthoven	D	26 november 2018	500,00
Totaal			26609,61

Totale grote donaties/subsidies 2018	43609,61
Totale subsidies 2018	38000,00
Totale grote donaties excl. Subsidies 2018	5609,61

Balans per 31-12-2018 (in euro)			
Giro	1.660,04	Eigen vermogen	1.661,04
Educatief centrum El Corozal	1,00	Crediteuren	0,00
Totale activa	1.661,04	Totale Passiva	1.661,04

Resultatenrekening per 31-12-2018 (in euro)			
Giro-ontvangsten	37.439,61	Kosten project	47.728,40
Directe overboeking	7.000,00	Guacamaya (*1)	
Rente	5,38	Overige kosten (*2)	659,02
Totale ontvangsten	44.444,99		
Negatief saldo	3.942,43		
Totale kosten	48.387,42	Totale uitgaven	48.387,42

*1 De kosten van het project Guacamaya worden in de bijlage uitgesplitst op grond van de verantwoording van de projectleider ter plaatse.

*2 Overige kosten 2018 (in euro)

Kosten website	302,50
Kosten betalingsverkeer ING	128,00
Kosten Guacamayakrant/drukkosten/postzegels	116,52
Kosten jaarrekeningcontrole 2017	0
Kosten geld overmaken naar Guatemala	112,00
Totaal overige kosten 2018	659,02

BIJLAGE: KOSTEN PROJECT GUACAMAYA IN 2018 (IN EURO)

Saldi in Guatemala per 31/12/2017	184
Kosten project Guacamaya 2018	47.728
Totaal	47.912

	<i>Kosten</i>
Project Guacamaya 2018	
Beheer centrum in Guatemala	4.078
Boeken, kranten en andere educatieve materialen project Guatemala	6.849
Gaas, planten, golfplaten en andere materialen project Guatemala	6.942
Ontwikkeling lesmaterialen en begeleiding lesprogramma's Guatemala	20.500
Reis- en verblijfkosten Guatemala	5.944
Reis- en verblijfkosten Ecuador (vooruitbetaald voor januari 2019)	3.230
<i>subtotaal</i>	47.543
<i>Saldi in Guatemala per 31/12/2018</i>	369
TOTAAL	47.728